

**Cyfoeth
Naturiol
Cymru
Natural
Resources
Wales**

Anfonwyd drwy e-bost

3 Awst 2020

Ein cyf: SN/ME/CX20-153/5075-030820

Eich cyf:

Plas yr Afon
Parc Busnes Llaneirwg
Ffordd Fortran
Llaneirwg
Caerdydd
CF3 0EY

Annwyl Janet,

Diolch am eich llythyr ynghylch Deiseb 'P-05-1003: Demand an EIA now on the dumping of radioactively contaminated mud in Welsh waters'. Trosglwyddwyd hwn i mi gan Claire Pillman er mwyn i mi eich ateb.

Wrth weinyddu a phenderfynu ar geisiadau am drwyddedau morol ar ran Gweinidogion Cymru, mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cynnal asesiadau trylwyr ar bob cais yn unol â Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 a, phan fo'n briodol, Rheoliadau Gwaith Morol (Asesu Effeithiau Amgylcheddol) 2007, Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Alltraeth 2017. Felly, mae'n bwysig cydnabod bod ceisiadau nad oes angen AEA arnynt yn dal yn destun gwaith asesu cadarn yn seiliedig ar dystiolaeth a chyngor arbenigol, sy'n galluogi ystyriaeth lawn o'r effeithiau posibl ar yr amgylchedd morol, defnyddwyr moroedd eraill ac iechyd pobl.

Gyda golwg ar y ddeiseb; nid yw CNC wedi derbyn cais am drwydded forol gan EDF Energy eto, ynghylch gwaredu deunydd wedi'i garthu o Fôr Hafren i safle gwaredu sefydledig, dynodedig (Cardiff Grounds) oddi ar arfordir Caerdydd, De Cymru.

Ar hyn o bryd, rydym ar ddeall y bydd EDF Energy yn gofyn am Farn Sgrinio AEA gennym yn fuan (noder nad cais yw hwn). Fodd bynnag, yr ymgeisydd sy'n dewis yr amserlen ar gyfer gofyn am hyn. Ar ôl derbyn cais EDF am Farn Gwmpasu, byddwn yn ei asesu'n unol â Rheoliadau Gwaith Morol (AEA) 2017 ac yn ystyried a oes angen Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol ar y gweithgarwch gwaredu. Unwaith y byddwn wedi darparu Barn Sgrinio i EDF Energy, byddwn yn cyhoeddi cais yr ymgeisydd a'n penderfyniad (y Farn Sgrinio) ar ein cofrestr gyhoeddus. Bydd hyn yn llywio cais EDF Energy am drwydded forol, yr ydym yn rhagweld y byddwn yn ei dderbyn yn ddiweddarach yn y flwyddyn.

O ran y wybodaeth ychwanegol a ddarparwyd gan y deisebydd ynglŷn â'r hyn y dylai AEA ei ystyried, fel y nodwyd uchod, wrth arfer ei swyddogaethau trwyddedu ar ran Gweinidogion Cymru, bydd CNC yn ystyried gofynion Rheoliadau Gwaith Morol (AEA) 2017. Byddem yn cynnig y sylwadau canlynol mewn perthynas ag elfennau o'r ddeiseb:

- *"Detailed baseline data on the behaviour and fate of material dumped at Cardiff Grounds":*

Mae hyn y tu hwnt i gwmpas Rheoliadau Gwaith Morol (AEA) 2017 a Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009.

Mae Cardiff Grounds yn safle gwaredu cynaliadwy sydd wedi bod yn gweithredu ers y 1980au. Mae yna dair trwydded forol sydd ar hyn o bryd yn galluogi gwaredu deunydd wedi'i garthu ar y safle o borthladdoedd/harbwys De Cymru i gynnal llwybrau mordwyo diogel ac mae hyn yn

digwydd yn rheolaidd. Mae ein safbwynt yn seiliedig ar y dystiolaeth gyfredol sydd ar gael i ni, sy'n cynnwys ffurflenni gwaredu rheolaidd a ddarperir gan ddeiliaid trwyddedau, ac adroddiad ymchwil a gynhyrchwyd gan Cefas ar gyfer Llywodraeth Cymru o'r enw "Welsh Disposal Site Review C6268U" (Mawrth 2020). Mae hwn yn datgan bod deunydd a waredir ar y safle yn wasgarog o ran ei natur gan fod Aber Afon Hafren, yn naturiol, yn ddynamig iawn.

- *"Full radiological analysis including detection of alpha-emitting particles":*

Ar 10 Mehefin 2020, darparodd CNC [gyngor cyn ymgeisio](#) i EDF Energy ar ei gynllun samplu arfaethedig. Roedd ein cyngor yn cynnwys 17 o argymhellion a fydd yn sicrhau bod y cynllun samplu yn esbonio sut y bydd gofynion y canllawiau a'r gweithdrefnau samplu sydd wedi'u cytuno'n rhyngwladol yn cael eu cyflawni. Bydd angen i EDF Energy roi sylw i'r holl argymhellion cyn cyflwyno ei gynllun samplu terfynol i Cyfoeth Naturiol Cymru i ni ei gymeradwyo. Rydym ni ar ddeall y bydd hwn yn cael ei gyflwyno i ni ym mis Awst 2020.

- *"A detailed and up-to-date assessment of potential radiological impacts on the population of south Wales":*

Fel y nodwyd yn ein cyngor cyn ymgeisio, mae hyn y tu hwnt i gylch gwaith CNC a'r tu hwnt i gwmpas Rheoliadau Gwaith Morol (AEA) 2017 a Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009. Bydd ein proses benderfynu yn sicrhau ein bod yn rhoi trwyddedau ar gyfer deunydd sy'n ddiogel i'w waredu yn unig, a hynny yn dilyn asesiad trylwyr o'r dystiolaeth sy'n ategu'r cais.

- *"Containing nuclear pollutants on land rather than dispersing them at Sea":*

Fel y nodir uchod, bydd ein proses benderfynu yn sicrhau ein bod yn rhoi trwyddedau ar gyfer deunydd sy'n ddiogel i'w waredu yn unig, a hynny yn dilyn asesiad trylwyr o'r dystiolaeth sy'n ategu'r cais.

- *"Respecting international agreements on marine dumping":*

Mae'r gwaith o drwyddedu gweithrediadau gwaredu yn nyfroedd Cymru yn cael ei wneud yn unol â'r canllawiau a'r safonau mewnol derbyniedig, gan gynnwys Confensiwn OSPAR a'r Asiantaeth Ynni Atomig Ryngwladol (IAEA). Mae canllawiau OSPAR ar reoli deunydd wedi'i garthu yn y môr yn ymdrin â nodweddion ffisegol, cemegol a biolegol gwaddod. Ar gyfer asesiadau radiolegol, mae hyn yn dilyn gweithdrefnau a ddatblygwyd gan Asiantaeth yr Amgylchedd yn unol â Chonfensiwn Llundain yn 2003, 2004, 2015.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn ein dogfen cyngor cyn ymgeisio:

<https://publicregister.naturalresources.wales/Search/Download?RecordId=32304>

- *"Protecting the Severn Estuary":*

Mae CNC yn cydymffurfio â chyfraith ddomestig a rhyngwladol wrth arfer ei swyddogaethau trwyddedu. Mae pob cais am drwydded forol yn cael ei phenderfynu yn unol â Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 a, phan fo'n briodol, Rheoliadau Gwaith Morol (Asesu Effeithiau Amgylcheddol) 2007, Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 a Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau Alltraeth 2017.

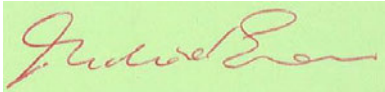
Bydd ein proses benderfynu yn sicrhau ein bod yn rhoi trwyddedau ar gyfer deunydd sy'n ddiogel i'w waredu yn unig, a hynny yn dilyn asesiad trylwyr o'r dystiolaeth sy'n ategu'r cais. Byddai cais am drwydded forol o fewn Aber Afon Hafren hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i gynnal Asesiad

Rheoliadau Cynefinoedd mewn perthynas â Safle Morol Ewropeaidd Aber Afon Hafren (Ardal Cadwraeth Arbennig ac Ardal Gwarchodaeth Arbennig) er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effaith andwyol ar ei nodweddion.

Rydym yn hapus i gysylltu â'r Pwyllgor Deisebau wrth i'r mater hwn ddatblygu. Rydym hefyd yn cynnal datganiad sefyllfa o'r wybodaeth ddiweddaraf drwy'r dudalen we benodol ganlynol:

<https://naturalresources.wales/about-us/news-and-events/statements/marine-licence-to-dispose-dredged-material-off-the-coast-of-south-wales/?lang=cy>

Yn gywir,

MICHAEL EVANS
Pennaeth Gweithrediadau Canol De Cymru

Ffôn/Tel [REDACTED]

Ebost/Email [REDACTED]

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg
Correspondence welcomed in Welsh and English

<https://cyfoethnaturiolcymru.sharepoint.com/teams/manbus/ManagingRegionsAndGroups/ops-scm/Correspondence LTD/AM's & MP's/2020/5075 Janet Finch-Saunders MS - Dumping of radioactively contaminated mud in Welsh waters .doc>

Cyfoeth Naturiol Cymru
Plas-yr-Afon, Parc Busnes Llanelirwg, Llanelirwg, Caerdydd,
CF3 0EY

Natural Resources Wales
Rivers House, St Mellons Business Park, St Mellons, Cardiff,
CF3 0EY